

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

ANON

Zuluföld / Zululand

Eredeti közlés /Original publication:

Földrajzi Közlemények, 1879, 7. évf., 78–80. old.

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁSTÁR – 000.002.351

Dátum/Date: 2017. július / July 12.

filename: anon_1879_Zuluföld

Az elektronikus újraközlést előkészítette

/The electronic republication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

ANON: Zuluföld / Zululand, AHU MATT, 2017, **pp. 1–5. old.**, No. 000.002.351, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Az interneten / At the internet

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, a dél-afrikai zulu nép hagyományos társadalmi életének néhány jellemző mozzanata

African studies in Hungary, some characteristic features of the traditional social life of the Zulu people in South Africa

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS, ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK-, DOKUMENTUM- ÉS ADAT-TÁR / THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES, COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* Magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára / Writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian, Spanish, Italian and other – languages

* Az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött. / The materials in the database are free but access or downloading are subject to registration.

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikaisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig. / The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

ZULUFÖLD

ANON

Földrajzi Közlemények, 1879, 7. évf., 78–80. old.

Zuluföld Dél-Afrika délkeleti partján fekszik, a Natal angol gyarmattól északkeletre. Határai észak-nyugaton a Trans-vaal gyarmat, keleten az Indiai Óceán, északon az Ama-Szvazi kafferek földje, a szintén független kaffertorzs országa és délen a Natal gyarmat. Kaffer törzsek lakják, melyek Kecsvájó (azaz: Cethswayo – A. Szerk.) zulu király hatósága alá tartoznak. Az országnak terjedelme 15,000 négyzet mértföld. A tengerparti kerület, lagúnákkal és mocsárokkal szeldelve, apró sűrű bozótokkal van fedve, alacsony, forró, egészségtelen és közelben lakhatatlan.

A tengerparttól 15 mértföldnyire a föld teraszszerűen emelkedik, füvei van benőve és helyel-közzel fákkal fődött hegyekkel van szegdelve. A hegyek közül némelyek a tenger felett 3000 láb magasságra emelkednek. A hegyeket folyók vágják át, melyek közül legnevezetesebb a Tugela, a Buffalo (Bival), az Insegeni, a Fekete és Fehér Umvalozi és a Vértó (Blood River). Ezek egyike sem hajózható, s habár nyáron bő vizűek, télen csak igen jelentéktelen folyóágakra szakadva tengenek.

A zuluk száma 300.000-re megy, és habár a kafferek fajához tartoznak, újabban ezektől majdnem külön szakadt népséget képeznek. »Kaffraria« elnevezés alatt eddig a Nagy-Hal folyótól (Great Fish River) egész a Delagoa öbölig terjedő területet, belefoglalva Natal gyarmatot és Zuluföldet is, értették, míg most a Zuluföld önállóan szerepel. A kafferek nagyon megegyező jellemvonásokkal bírnak. A kafferek általában, de különösen a zuluk, bátrak, bár ravaszok, és az ármányosság különös vegyülékben a babonassággal jellemzi őket. A vallásról nagyon kevés fogalmuk lévén, inkább a gonosz szellemet igyekeznek kiengesztelni, mint a jót imádni, és nagyon hisznek a boszorkányságban.

A többnejűség általános, és habár a nő a mezei és házi munkát legnagyobb részt maga végzi, a nő állása még sem oly szánalomra méltó

mint a hottentottáknál vagy Afrika egyéb vad népeinél. A lányokat pénzen veszik, de az asszonyokat sohasem adják el. Az elválásra nincsenek határozott törvények, a férj okkal és ok nélkül küldheti el magától nejét, sőt néha még az érette adott marhát is visszakövetelheti. A nő féltékenységből vagy szeszélyből szokta elhagyni férjét; de válás esetén a gyermekek mindig az apánál maradnak.

A férj rendesen egy »első nőt« választ nejei közül, s ennek fia lesz törvényes örököse. Némelykor egy második nőt is kiválaszt kedvencéül, kit »jobb kézi nő«-nek neveznek; ennek idősebb fia osztozkodik amannak vagyonában. A többi gyermekeknek semmi joguk sincs a vagyonból részt követelni, habár az atya, ha akarja, gondoskodhatik róluk is.

A férj megverheti nejét, de ha megbénítja, vagy megöli, pénzbírsággal büntették; hasonlóan gondoskodik e törvény a gyermekekről is, kiknek hibáiért az atya felelős addig, míg vele, az ő felsőbbsege alatt vannak. A rablók, tolvajok és más bűnösök hasonlóan pénzbírsággal sújtatnak. A főnökök és fiaik eltulajdoníthatnak valamit, ami az ő törzsük vagy azok tagjainak tulajdonát képezi; ha az ellen kikelnek, akkor egész vagyonuk elvesztésére vannak ítélve.

Vannak nagyszámú olyas vallási szokásaik és szertartásaik, melyek európaiak szemeiben erkölcstelenek és sértők. Betegségben kötelesek orvost hívatni, de ha a felgyógyulás minden reményét feladják, a beteget egy árokba viszik meghalni. A halálozás után az egész családot tisztátalannak tartják, és bizonyos ideig nem szabad társaságban megjelenniük.

Régebben a halottakat kidobták a vadállatok zsákmányául, és csak a törzsfőket temették el; ma azonban általános a temetkezés. Midőn valamely törzsfő meghal, a többi törzsfők fejüket megborotválják, és bizonyos ideig nem isznak tejet. Fegyvereit és díszjelvényeit vele égetik el, sírja fölé, melyet egy évig őrzenek, marhákat hajtanak, melyek szentekül tekintetvén, le nem öletnek. A sírt szentélynek tekintik, amely a szökevénynek menhelyül szolgál.

A zuluk történeteiből semmit sem tudunk egy félszázaddal ezelőtti időig, amely időben Csáka (azaz: Chaka vagy Shaka – *A Szerk.*) király, a hatalmas zsarnok volt uralkodójuk. Sem ő, sem fivére, Dingán (azaz: Dingana vagy Dingane, pontosabban: Chaka félterstvére – *A Szerk.*), ki őt követte az uralkodásban, nem hagytak fiörököst, mivel uralkodásuk alatt született minden figyermeköket azonnal megölték, nehogy felnővén, megfosszák őket királyi széküktől.

Katonai zsarnokok voltak, kik a férfiakat harcra szoktatták, edzet-
ték, és folytonos pusztítást és nyugtalanságot okoztak szomszéd tör-
zseiknek. Hatalmuk azonban csökkenni kezdett a hollandi boerek
(földművesek) (azaz: búrok – *A Szerk.*) közeledtével. Ezek és a zuluk
között volt ugyan mindig némi ellenségeskedés, de azért a zuluk mé-
gis békés lábon állottak a Natal-beli gyarmatosokkal, nagyobb szám-
mal léptek át a Tugela folyón, letelepedtek békében, sőt közülük so-
kan már kezdetek szép haladást tenni a művelődésben.